

KÄSKKIRI

31.03.15 nr 15-0094

Toetuse andmise tingimused ettevõtlusteadlikkuse arendamiseks

“Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse” § 16 lg 1 alusel kehtestan toetuse andmise tingimused ettevõtlusteadlikkuse arendamise toetamiseks.

1. TOETUSE ANDMISE TINGIMUSTE KIRJELDUS

1.1. Seos „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavaga 2014-2020“.

1.1.1. Prioriteetne suund

Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine.

1.1.2. Prioriteetse suuna eesmärk

Väikese ja keskmise suurusega ettevõtted on orienteeritud kasvule ja ekspordile.

1.1.3. Meetme nimetus

Ettevõtlikkuse kasvatamine, ettevõtluse kasvu soodustamine, ettevõtluskeskkonna arendamine.

1.1.4. Meetme eesmärk

Meetme tulemusena on olulisel määral kasvanud ettevõtjate ambitsioonikus, loovus, üldine ettevõtlikkus, sealhulgas positiivne hoiak ettevõtlusega alustamise osas, jätkusuutlike alustavate ettevõtjate hulk ning tegutsevate ettevõtjate majandustulemused ja Eesti on konkurentsivõimeline ja atraktiivne sihtkoht.

1.1.5. Meetme tegevused

Toetuse andmise tingimused (edaspidi *toetusskeem*) sisaldavad järgmiseid rakenduskava tegevusi:

1.1.5.1 nõustamine ja piirkondlike ettevõtjate arendamine maakondlikes arenduskeskustes;

1.1.5.2. ekspordi arendamise tegevused;

1.1.5.3. ettevõtlusteadlikkus.

1.1.6. Meetme tegevuste tulemus

Ettevõtja ametivalik on saanud populaarsemaks ning ettevõtja maine ühiskonnas on tõusnud. Inimesed on teadlikumad võimalusest elada ettevõtlikku elu ning inimestel on kujunenud välja ettevõtlussõbralik hoiak. Ambitsioonikate ja uuenduslike ärimudelite kasutuselevõtuks on pakutud ettevõtjatele erinevaid teadmisi suurendavaid koolitusi ja praktikume nii tootedisaini ja -innovatsiooni, tootmisprotsesside kui ka väärtusahela innovatsiooni ja juhtimise valdkonnas. Ettevõtjate teadlikkus ekspordivõimalustest ja võimekus eksportida on kasvanud. Edasi on arendatud piirkondades pakutava nõustamisteenuse kvaliteeti ja kättesaadavust. Lisaks nõustamisteenusele on piirkondliku ettevõtluse edendamiseks edasi arendatud ka investorteenindusele keskenduvaid tegevusi, et luua rohkem võimalusi ka väiksematesse piirkondadesse investeeringute saamiseks.

1.2. Toetusskeemi eesmärk

Toetuse andmine on suunatud ettevõtlusteadlikkuse kasvu ning ambitsioonika ja uuendusmeelse ettevõtluse leviku suurendamiseks. Toetusskeemi eesmärk on aidata Eesti ettevõtjatel arendada ja toota senisest efektiivsemalt ning kõrgema lisandväärtusega tooteid ja teenuseid, et olla rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisemad ning suurendada ekspordi.

1.3. Toetusskeemi elluviimise tulemus

Toetatavate tegevuste elluviimise tulemusena on punktis 6.3 toodud sihtrühmades:

- 1.3.1. kasvanud teadlikkus ettevõtlusest ja ettevõtlikkusest ühiskonnas laiemalt;
- 1.3.2. kasvanud ettevõtjate ning potentsiaalsete ettevõtjate ettevõtlusalane kompetents;
- 1.3.3. kasvanud ettevõtjate kontaktide arv potentsiaalsete partneritega välis- ja siseturul ning arenenud ja tugevnenud kontaktvõrgustik;
- 1.3.4. paranenud ettevõtluse tugistruktuuri poolt pakutavad asjakohased tugiteenused ja piisav informatsioon.

1.4. Toetusskeemi vajalikkus

Riigi rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmiseks on vajalik ettevõtluskeskkonda arendada, ettevõtete võimekust tõsta ning üleüldist ettevõtlusaktiivsust suurendada. Selle tulemusel luuakse töökohti, mis omakorda eeldab piisava hulga tööealise elanikkonna olemasolu piirkondades (rakenduskava temaatiline eesmärk 3). Töökojade loomiseks (rakenduskava temaatiline eesmärk 8 raames) on vaja, et igas piirkonnas oleks majandusarengusse kaasatud võimalikult palju olemasolevat arengupotentsiaali ja ressursse.

Kaubaekspordi mahud ja hinnad kasvavad, kuid jätkuvalt on kitsaskohaks ekspordi lisandväärtus (Eesti Pank 2013). Positiivse muudatuse tekitamiseks Eesti ettevõtjate positsioonis väärtusahelas, tuleb senisest enam tähelepanu pöörata ettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamisele. Lisaks, on Eesti ettevõtete ekspordivõimekus tugevalt polariseerunud: 100 suurimat ekspordööri annavad ca 1/3 toodete ja teenuste ekspordi kogukäibest. Samas moodustavad 93,4% kõikidest ettevõtetest mikroettevõtted, kellel napib vahendeid ja oskusi väliturunduse arendamiseks. Nimetatud sihtgrupi ekspordipotentsiaali rakendamine võimaldab ekspordi märkimisväärset kasvu.

Arengufondi koostatud globaalse ettevõtlusmonitooringu raporti kohaselt on Eestis keskmine ettevõtlusaktiivsuse määr kõrge, kuid varase faasi ettevõtete ellujäämismäär keskmisest madalam, mistõttu on oht, et suhteliselt kõrge ettevõtluspotentsiaal pikemas perspektiivis ei realiseeru. Et ohtu maandada, on oluline panustada käesolevas toetuskeemis ettevõtete tegevust toetava keskkonna loomisesse ning ettevõtjate teadlikkuse ja kompetentsi kasvatamisse.

Investeeringud loovad soodsa kasvupinnase uute ettevõtete tekkimiseks ja edasiseks arenguks, suureneb ambitsioonikate äriideede juurdevool, töötatakse välja kõrge lisandväärtuse ja ekspordipotentsiaaliga innovaatilisi tooteid ja teenuseid ning paraneb ettevõtete vaheline koostöö.

Statistikaameti kohaselt luuakse enam kui 70% Eesti lisandväärtusest Tallinna ja Tartu linnapiirkonnas. Väljaspool Tallinna ja Tartu linnapiirkondi paiknevate piirkondade võime panustada riigi majanduskasvu on vähene peamiselt kvalifitseeritud tööjõu ja ressursside nappuse tõttu. Kõiki piirkonnaspetsiifilisi arengueelduseid ja ressursse ei ole muude piirkondade arenguks suudetud seni piisavalt ära kasutada. Maakondlikes arenduskeskustes pakutavate ettevõtluse tugiteenuste roll on selles kontekstis oluliseks ettevõtluskeskkonda arendavaks tegevuseks. Sekkumise tulemusena on piirkondades parem ettevõtlustugistruktuur, mis toetab ettevõtete loomist ja arendamist.

Toetuskeemi raames analüüsib Elluviija iga-aastaselt kitsaskohti sihtrühmade lõikes, enne aastase tegevusplaani koostamist ning vastavalt tulemustele planeeritakse ka iga-aastased tegevused.

2. TEGEVUSTE KIRJELDUS

Toetuskeemi raames viiakse ellu järgmiste tegevuste alategevusi:

2.1. Nõustamine ja piirkondlike ettevõtjate arendamine maakondlikes arenduskeskustes

- 2.1.1. Nõustamine - piirkondliku ettevõtluse hoogustamiseks ettevõtlusega seotud nõustamisteenuse pakkumine potentsiaalsetele, alustavatele ja tegutsevatele ettevõtjatele, infomaterjalide tootmine ja levitamine, keskendudes muuhulgas täiendavalt innovatsiooni populariseerimisele ning ettevõtjate ekspordivõimekuse arendamisele koos vastavasisuliste teenuste kvaliteedi tõstmisega.
- 2.1.2. Ettevõtlusteadlikkuse tõstmine – piirkondliku ettevõtluse hoogustamiseks elluviidavad tegevused, nt. baaskoolitused, ettevõtluspäevad ja ettevõtlusnädalad, mis on suunatud nii potentsiaalsete kui ka alustavate ja tegutsetavate piirkondlike ettevõtjate arendamiseks koostöös EASi ja teiste partneritega.
- 2.1.3. Uute piirkondlike investeeringute saamisele suunatud tegevused – turundustegevused, väärtuspakkumiste tegemine investoritele, tööjõu vahendus, investorite järelteenindus, investorinformatsiooni vahendamine koostöös EASiga.

2.2. Ekspordi arendamise tegevused

- 2.2.1. Info, teadmised ja oskused – välisurgudele minekuks vajaliku info kättesaadavaks tegemine ettevõtjatele, infomaterjalide tootmine, info- ja nõustamisteenuste osutamine, infopäevade, seminaride ja konverentside korraldamine, eksportööridele

suunatud koolituste, täiendõppe ja praktikavõimaluste korraldamine, erinevate nõustamisteenuste võimaldamine.

- 2.2.2. Ärivõimaluste loomine – tegevused, mis aitavad kaasa ärikontaktide loomisele ja rahvusvahelise koostöö edenemisele, sealhulgas Eesti ettevõtjate osalemine rahvusvahelistel messidel, ühisstendide korraldamine, messikülastuste organiseerimine, ärimissioonide ja kontaktürituste korraldamine, erinevad teenused ärikontaktide tõhustamiseks ja koostöö edendamiseks Eesti ja välisriikide ettevõtjate vahel.
- 2.2.3. Eesti ettevõtjate nõustamine välisurgudele minekul ja rahvusvahelise koostöö edendamisel - EAS-i ekspordinõunike poolt pakutavad nõustamis- ja tugiteenused, assotsieerunud konsultantide teenused, konsultantide võrgustike poolt pakutavad teenused.
- 2.2.4. Välisinvesteeringute Eestisse kaasamiseks tehtavad tegevused – erinevad nõustamis- ja turundustegevused eesmärgiga kaasata Eestisse täiendavaid investeeringuid, rahvusvahelist oskusteavet ja ekspordile orienteeritud ettevõtjaid.
- 2.2.5. Eesti maine ja tuntuse tõstmine – ettevõtjatele vajaliku usalduskrediidi loomine välisurgudele sisenemisel, ettevõtjate rahvusvahelise koostöö edendamisel ja välisinvesteeringute kaasamisel, kus on määrava tähtsusega Eesti riigi maine ja tuntus. Tegevuste plokk sisaldab erinevaid teavitus- ja turundustegevusi, sealhulgas infomaterjalide koostamist ja info levitamist, turundusürituste korraldamist jms.

2.3. **Ettevõtlusteadlikkus**

- 2.3.1. Teadmiste ja oskuste tõstmine – ettevõtlusega alustamiseks ning juba turul tegutsevate ettevõtjate rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmiseks ja ambitsioonikate ja uuenduslike ärimudelite loomiseks, arendamiseks ja rakendamiseks ning uuenduste elluviimisele suunatud hoiaku kujundamiseks. Tegevuste plokk sisaldab ettevõtjate teadmiste tõstmist ettevõtlusega seotud erinevates tegevusvaldkondades, koostöö ja kogemuste vahetamise soodustamist nii Eesti siseselt kui ka välisriikides, info- ja nõustamisteenuste pakkumist, koolituste, seminaride, konverentside, pikaajaliste koolitus- ja nõustamisprogrammide elluviimist sh. praktikumid ärimudeli, tooteinnovatsiooni, tootmisprotsesside, väärtusahela innovatsiooni, juhtimise valdkonnas ning erinevates vormides praktikavõimaluste arendamist nii Eesti kui ka välisriikide ettevõtetes.
- 2.3.2. Teadlikkuse tõstmine – ettevõtlusaktiivsuse kasvatamiseks, ettevõtliku ja uuendusmeelse hoiaku ja ettevõtja kui ametivaliku populariseerimiseks ühiskonnas, ettevõtlussõbralikke hoiakute kujundamiseks, huvi tekitamiseks innovatsiooni ja uuenduste vastu, ettevõtlusteadlikkuse sh ka innovatsiooniteadlikkuse tõstmiseks nii avalikkuses üldiselt kui ka erinevate sihtrühmade seas eraldi. Tegevuste hulka kuuluvad nii lühi- kui ka pikaajalised teadlikkuse tõstmise kampaaniad, konkursid, koolitused, infoseminarid, teavitus- ja turundustegevused, teabevahetuse edendamine jm antud eesmärki toetavad tegevused.

3. INDIKAATORID

	Millise tegevusega indikaator seotud on?	Indikaator	Algtase	Sihtväärtus 2018	Sihtväärtus 2023
Väljund	2.1 Nõustamine ja piirkondlike ettevõtjate arendamine maakondlikes arenduskeskustes	nõustatud potentsiaalsete ja alustavate ettevõtjate arv	0	20 000	30 000
	2.2. Ekspordiarendamise tegevused: kontaktide loomine, nõustamine, koolitused, maine ja tuntus	teenuste arv	0	20	28
	2.2. Ekspordiarendamise tegevused: kontaktide loomine, nõustamine, koolitused	teenust kasutanud ettevõtjate arv	0	3026	4326
	2.3. Ettevõtlusteadlikkus: teadmised ja oskused, ettevõtlikkusteadlikkus	osalejate arv	0	10 000	14 000
Tulemused	2.1.Nõustamine ja piirkondlike ettevõtjate arendamine maakondlikes arenduskeskustes	nõustatud ettevõtjate ellujäämismäär	-	>75%	>75%
	2.2 Ekspordiarendamise tegevused: kontaktide loomine, nõustamine, koolitused, maine ja tuntus	ekspordimahu kasv	-	suurem kui Eesti keskmine	suurem kui Eesti keskmine
	2.3. Ettevõtlusteadlikkus	osalejate hinnang tegevuste kasulikkusele	-	8 (10-palli skaalal)	8 (10-palli skaalal)

Indikaatorite arvestamisel on lähtutud Euroopa Liidu ja avaliku sektori praegusest osalusest.

4. TOETUSSKEEMI MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE

Toetuskeem omab puutumust järgmiste läbivate teemadega:

4.1. Regionaalne areng – partneriteks on maakondlikud arenduskeskused (edaspidi MAKid), kelle vahendusel toimub osaliselt ettevõtlusteadlikkuse tõstmine, mis on mõeldud piirkondliku ettevõtlikkuse, teadlikkuse ja ettevõtlusaktiivsuse kasvatamiseks, ning millel on seega otsene seos regionaalarenguga olemas. MAKid pakuvad nt alustava ettevõtja baasnõustamist, arengunõustamist, mentorklubisid ja muid tegevusi, mis täidavad

ettevõtlusteadlikkuse kasvatamise eesmärki. Lisaks aitavad MAKid leida osalejaid baaskoolitusele ja panustavad muul võimalikul viisil ettevõtlikkuse ning teadmiste ja oskuste kasvu. Toetuskeemis tegevuste elluviimisel arvestatakse piirkondade ühtlase arendamisega ja tagatakse, et info on kättesaadav kõikidele MAKidele. Mõju kriteeriumitega „kõigi piirkondade eripäradega arvestamise ja spetsiifiliste arengueelduste ärakasutamise soodustamine“ ning „piirkondade terviklikkuse ja keskus-tagamaa seoste tugevnemine“ osas on eeldatavalt vähemoluline.

4.2. Keskkonna- ja kliimapoliitika – toetuskeemi raames elluviidavate tegevuste planeerimisel ja elluviimisel arvestatakse keskkonnanahoiu ja kliima temaatikaga, sh pakutakse messide valikul ettevõtjatele välja ka energiasäästu ning ressursside parema kasutuse temaatilise messe. Lisaks kaasatakse üritusele ka selles valdkonnas tegutsevaid ettevõtjaid.

4.3. Infoühiskonna edendamine – toetuskeemi raames elluviidavate tegevuste planeerimisel ja elluviimisel arvestatakse IKT olulisust tootlikkuse ja rahvusvahelise konkurentsivõime kasvu seisukohast.

4.4. Ühtne riigivalitsemine – toimub infovahetus sarnaste teemadega tegelevate ametiasutuste vahel, et tagada integreeritus ja koordineeritus toetuskeemi tegevuste elluviimisel.

4.5. Võrdsete võimaluste tagamine – arvestatakse, et info tehtavatest tegevustest jõuaks erinevate sihtgruppideni nende eelistatuid ning enimkasutatavaid infokanaleid pidi. Samuti arvestatakse toetuskeemi raames korraldatud tegevuste puhul osalejate erineva taustaga ning juhul kui osalejaks on teisest rahvusest, puudega või vanuselise iseärasusega isik, siis püüab korraldaja teha omalt poolt kõik võimaliku, et muuta osalemist sellele osalejale võimalikult mugavaks.

5. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE NING VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA

5.1. Seos sama prioriteetse suuna teiste toetuskeemidega

5.1.1. Toetuskeem täiendab meetme tegevuse „Turisminõudluse ja turismitoodete arenduse juhtimise“ elluviimist aidates kaasa Eesti kuvandi loomisele ja selle turundamisele, et tõsta Eesti tuntust. Käesoleva toetuskeemi raames tehakse erinevaid teavitus- ja turundustegevusi Eesti maine tõstmiseks, mis on oluline ka turisminõudluse valdkonnas.

5.1.2 Meetme tegevus „Starditoetus“ - Ettevõtlusteadlikkuse meetme tulemusena on võimalik alustavatel ettevõtjatel saada ettevõtlusega alustamise eelnõustamist oma äriplaanide senisest paremaks planeerimiseks kui ka arengunõustamisteenust äriplaanis toodud tegevuskava realiseerimiseks. Käesolev toetuskeem ja Starditoetuse meede täiendavad teineteist, kuna starditoetuse saamisele eelnevalt peab olema alustav ettevõtja MAKis eelnõustamises käinud ning toetuse saamisele järgnevatel aastatel peab ettevõtja käima MAKis arengunõustamisel.

5.2. Seos sama prioriteetse suuna teiste meetmetega

5.2.1. Seos meetmega nr 5.2 „Kapitali- ja krediidikindlustuse kättesaadavuse parandamine“. Nimetatud meede pakub ettevõtjatele võimalust traditsiooniliste äriprojektide finantseerimiseks vajaliku kapitali saada, et tõsta ettevõtjate üldist konkurentsivõimet (sh

suurendada ekspordivõimekust). Lisaks teeb meede 5.2 ettevõtjatele kättesaadavamaks ka kõrgema riskiga ambitsioonikate äriprojektide finantseerimiseks mõeldud riskikapitali, et toetada nende kiiret kasvu ja jätkusuutlikkust. Meede 5.2. täiendab käesolevat Ettevõtlusteadlikkuse toetuskeemi luues ettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamise kõrval ka paremad kapitali- ja krediidikindlustuse võimalused ettevõtjate kasvuks vajalike tegevuste finantseerimiseks.

5.2.1. Lisaks tekib toetuskeemi raames sünergia ka järgmiste meetme tegevustega: meede 1.5 „Õppe seostamine tööturu vajadustega“ tegevuse nr 1.5.4. „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ ja meetme 5.3. tegevuse nr 5.3.6. „Loomemajandusalase teadlikkuse tõstmine“. Toetuskeemis planeeritud ettevõtlikkuse edendamise tegevused erinevad „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ meetme tegevustest, kuna tegevustes tõstetakse ettevõtlusteadlikkust üldisemalt ja ühiskonnas tervikuna ning mitte haridustasemetel põhiselt ning kooliga seotud sihtrühmades konkreetselt. Samas Loomemajandusalase teadlikkuse tõstmise meede keskendub rohkem süvitsi just loomemajanduse valdkonnaga, mida käesolevas toetuskeemis ei käsitleta.

5.3 Seos valdkondlike arengukavadega

5.3.1. „Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014-2020“ – toetuskeem aitab kaasa eelkõige ettevõtluskeskkonna arendamisele: tõstetakse ettevõtlusteadlikkust ja suurendatakse ettevõtete võimekust oma toodangut ekspordida. Lisaks aitab toetuskeem kaasa ettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamisele, et panustada senisest enam efektiivsemale ja kõrgema lisandväärtusega toodete ja innovaatiliste teenuste pakkumisele. Selleks panustatakse käesolevas toetuskeemis otseselt tootmisalase efektiivsuse arendamisele.

5.3.2. „Eesti elukestva õppe strateegia 2020“ – strateegia seab eesmärgiks tagada ettevõtlike ja kaasaegsete teadmiste ning oskustega inimeste järelkasv, mis on tarvilik kõrgema tootlikkuse taseme saavutamiseks Eestis. Käesolev toetuskeem täiendab elukestva õppe strateegiat edendades ettevõtlusteadlikkust erinevates sihtrühmades ning teadmisi ja oskusi ettevõtjapõhise lähenemise läbi.

5.3.3. Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti“ – seab endale eesmärgiks luua soodsad tingimused tootlikkuse ja elatustaseme kasvuks, heaks hariduseks ja kultuuriks ning Eesti kestmiseks ja arenguks. Käesolev toetuskeem aitab tagada, et innovatsioon ja tootearendus jõuaksid Eesti ettevõtetesse, et kasvaks tootlikkus. Lisaks arendatakse käesoleva toetuskeemi raames ettevõtjate teadmisi ja oskusi, et osataks toota suurema lisandväärtusega tooteid ning seetõttu kasvaks ka ekspordimaht.

5.3.4. „Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020“ – seab endale oluliseks prioriteediks ettevõtlusega alustamise ning ettevõtete kasvu toetamise uute ja tasuvamate töökohtade tekkeks ning piirkondlikel ja kohalikel algatustel põhineva tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise Eesti kõigis toimepiirkondades väljaspool Tallinna ja Tartu linnapiirkondi. Käesolev toetuskeem täiendab Eesti regionaalarengu strateegiat oluliselt, pakkudes piirkondlikult nii ettevõtlusega alustamise kui ka juba tegutsevate ettevõtjate arenguks vajalikku nõustamisteenust. Lisaks, keskendutakse käesolevas toetuskeemi raames ettevõtlusteadlikkuse kasvatamisele ja ettevõtlusaktiivsuse suurendamisele ühiskonnas tervikuna. Ettevõtjate kasvu toetamiseks ning tasuvamate töökohtade tekkeks korraldatakse käesoleva toetuskeemi raames ettevõtjatele erinevaid koolitusi ning võimalusi, et arendada nende oskusi ning tõsta seeläbi tootlikkust.

5.3.5. Teised riiklikud strateegiad, mille eesmärkide saavutamise seisukohalt on oluline Eesti maine tõstmine, ettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamine või ettevõtlusteadlikkuse tõstmine panustades ettevõtluskeskkonna arendamisele.

6. TOETUSSKEEMI RAKENDAMINE

6.1. Tegevuste rakendusasutus ja -üksus

Vastavalt Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale” on rakendusasutus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *rakendusasutus*) ja rakendusüksus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi rakendusüksus).

6.2. Toetuskeemi elluviija ja partnerid

6.2.1. Punktis 1.1.5 toodud tegevuste elluviijaks on Eesti Vabariigi poolt asutatud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi EAS), mille eesmärgiks on edendada Eesti ettevõtluskeskkonna ja ettevõtjate konkurentsivõimet, suurendades sellega Eesti ühiskonna heaolu. EAS on pikaajalise kogemusega (sh käesolevas käskkirjas nimetatud tegevuste elluviimist puudutava valdkondliku kogemusega) ning usaldusväärne koostööpartner paljudele asutustele, organisatsioonidele ja ettevõtjatele.

6.2.2. Punktis 1.1.5.1. nimetatud tegevuse elluviimiseks kaasatakse maakondlikud arenduskeskused ning seetõttu sõlmib elluviija maakondlike arenduskeskustega partnerluslepingud, millega kehtestatakse lepingupoolte õigused ja kohustused ning elluviija ja partneri vaheline vastutus. Partneriteks kaasatakse juriidilisi isikuid ning kohaliku omavalitsuse asutusi, mille tegevused on avalikkusele suunatud ja vastavad toetuskeemi eesmärkide saavutamisele.

Partneriteks on:

- 6.2.2.1. sihtasutus Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus;
- 6.2.2.2. sihtasutus Ida-Viru Ettevõtluskeskus;
- 6.2.2.3. sihtasutus Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus;
- 6.2.2.4. sihtasutus Järvamaa Arenduskeskus;
- 6.2.2.5. sihtasutus Läänemaa Arenduskeskus;
- 6.2.2.6. sihtasutus Lääne-Viru Arenduskeskus;
- 6.2.2.7. sihtasutus Põlvamaa Arenduskeskus;
- 6.2.2.8. sihtasutus Pärnumaa Ettevõtlus- ja Arenduskeskus;
- 6.2.2.9. sihtasutus Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus;
- 6.2.2.10. sihtasutus Saaremaa Arenduskeskus;
- 6.2.2.11. sihtasutus Tuuru;
- 6.2.2.12. sihtasutus Tartu Ärinõuandla;
- 6.2.2.13. sihtasutus Valgamaa Arenguagentuur;
- 6.2.2.14. sihtasutus Viljandimaa Arenduskeskus;
- 6.2.2.15. sihtasutus Võrumaa Arenguagentuur;
- 6.2.2.16. Tallinna Ettevõtlusamet.

6.3. Toetuskeemi sihtgrupp

Toetuskeemi sihtgrupiks on:

- 6.3.1. ettevõtlusest huvitatud ja ettevõtlusega alustada soovivad inimesed;
- 6.3.2. ettevõtjad;
- 6.3.3. ettevõtete juhid, töötajad;
- 6.3.4. potentsiaalsed investorid;
- 6.3.5. ettevõtluse edendamiseks tegelevad ja ettevõtluse arengusse panustavad muud juriidilised või füüsilised isikud.

6.4. Toetuskeemi tegevuste abikõlblikkuse periood

6.4.1. Tegevuste ja kulude abikõlblikkuse perioodi algab 1. jaanuaril 2015. a. ja tegevused peavad olema lõpetatud hiljemalt 31. detsembriks 2023. aastal.

6.4.2. Kulusid võib lugeda abikõlblikuks, kui need on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil ning tasutud abikõlblikkuse perioodil või on tasutud 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse lõppu, kuid mitte hiljem kui 2023 aasta 31. detsembril.

6.5. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

6.5.1. Abikõlblikeks kuludeks loetakse tegevuste elluviimise kulud, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 2 nimetatud kulu abikõlblikkuse ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.

6.5.2. Juhul kui elluviija teenib projekti elluviimise käigus puhastulu, kohaldatakse ühendmääruse § 5 lõikes 6 sätestatud tingimusi.

6.5.3. Abikõlblikud on järgmised tegevuste eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks ning elluviimiseks vajalikud kulud:

- 6.5.3.1. tegevusi elluviivate EASi ja partnerite töötajate otsesed personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 3;
- 6.5.3.2. tegevusi elluviivate EASi ja partnerite töötajate lähetustega seotud transpordi- ja majutuskulud ning päevarahad;
- 6.5.3.3. EASi ja partnerite kaudsed kulud 15% ühtse määra alusel, arvatuna otsestest personalikuludest vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320—469) artikli 68 lõike 1 punktile b;
- 6.5.3.4. kulud toetuskeemis planeeritud tegevuste turuvajaduse analüüsile, sh ettevõtjate vajaduste ning probleemide kaardistamine, uuringute, analüüside ja ekspertiisidega seotud kulud, sh tellimine ja teostamine ning tulemuste avalikustamine;

- 6.5.3.5. elluviija poolt uute toodete arendamise ja kontseptsioonide väljatöötamise, sh uute kontseptsioonide testimise ja arendamise kulud;
- 6.5.3.6. koolituse (sh pikaajaliste koolitusprogrammide), seminari, töötubade, (välis)praktika, avalike esinemiste ja konverentside, veebi kaudu läbiviidavate ürituste kulud, sh ettevalmistamine, läbiviimine, neil osalemine ning tulemuste levitamine ja analüüs;
- 6.5.3.7. ürituste korraldamise kulud, sh kulud esinejatele, moderaatoritele, osalejate transpordile, ürituse ruumide rendile, tehnika rendile ning toitlustusele;
- 6.5.3.8. teavituskampaaniate, sh meediakampaaniate ja teadlikkuse tõstmisele suunatud üritustega, sh ettevõtluskonkurssidega seotud kulud sh ettevalmistamine ja korraldamine, neil osalemine ning teabevahetuse edendamine, tulemuste levitamine;
- 6.5.3.9. publikatsioonide, info-, juhend- ja jaotusmaterjalide, tänukirjade, tunnistuste, meenete, audiovisuaalsete info- ning reklaammaterjalidega seotud kulud, sh koostamine, tootmine ja levitamine sh veebilehtede loomine ja arendamine;
- 6.5.3.10. EASi ja partnerite kulud, (kontakt)ürituste, messide, näituste korraldamiseks, sh kulud osalemiseks, vajaliku tehnika soetamise või rendikulud, stendi kujundamine ja ehitamine, stendi ja ekspositsiooni transpordikulud, ekspositsiooni kindlustamise, ladustamise ja tollikulud, registreerimis- ja osalemistasud;
- 6.5.3.11. õppereiside, kontaktreiside ja turundusüritustega seotud kulud, sh ettevalmistus, läbiviimine, neil osalemine ning sellega seotud tulemuste levitamine;
- 6.5.3.12. rahvusvaheliste koostöövõrgustike, ümarlaudade jm koostöövormidega seotud kulud, sh algatamine ja osalemine ning sellega seotud tulemuste levitamine;
- 6.5.3.13. teavituskeskkondade loomise, arendamise ja haldamise kulud;
- 6.5.3.14. tarkvara soetamise kulud;
- 6.5.3.15. tele- ja raadiosaadete, internetis levitavate saadete ja materjalide jm avaliku meediaallikakulud, sh tootmine ja edastamine;
- 6.5.3.16. tõlkekulud;
- 6.5.3.17. reklaami- ja meediakulud;
- 6.5.3.18. koolituse modereerimise, auditi, nõustamise sh mentorluse, juhendamise ja ekspordi- ja investornõunike tegevusega seotud kulud ja ekspertiisi tasud;
- 6.5.3.19. liiklusvahendi kasutusrendi ja kütuse kulud Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määruses nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord“ sätestatud maksuvaba piirmäära ulatuses, sh transpordikulud toetuskeemi tegevuste raames planeeritud ürituste korraldamise jaoks;
- 6.5.3.20. kulud, mis on seotud struktuuritoetuse sümboolika kasutamisega vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. a määrusele nr 146 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord“;
- 6.5.3.21. elluviija valdkondliku arendustegevusega ja võimekuse tõstmisega seotud, sh koolituskulud;
- 6.5.3.22. erisoodustusena käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 48 tähenduses;
- 6.5.3.23. vastuvõtukuluna käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 49 tähenduses;
- 6.5.3.24. käibemaks ühendmääruse § 4 punktis 11 toodud tingimustel.

6.5.4. Elluviija ja partner on kohustatud teenuste või asjade hankimisel järgima perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) §s26 toodud tingimusi.

6.5.5. Kulude tekkimise aega arvestatakse ühendmääruse § 2 lõigete 3 ja 4 alusel.

6.5.6. Lisaks ühendmääruse §-s 4 loetletud mitteabikõlblikele kuludele on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

- 6.5.6.1. finants- ja pangakulud, sealhulgas intressikulud (v.a. liisingumaksete intressikulud), finantstehingute tasud, valuutavahetuse tasud, pangakontode avamise ja haldamise kulud;
- 6.5.6.2. liiklusvahendi soetamise kulud;
- 6.5.6.3. kinnisasja soetamise kulud;
- 6.5.6.4. kasutatud seadmete soetamise kulud;
- 6.5.6.5. muud tegevuste elluviimisega otseselt mitteseotud kulud;
- 6.5.6.6. väljaspool Euroopa Liitu toimuvad koolitused, õppereisid või muud ESF tüüpi kulud.

6.5.7. Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) laadsete tegevuste maht toetuskeemis ei tohi olla rohkem kui 50% kogu toetuskeemi eelarvest. Toetuskeemis on ESF laadseid tegevusi ette nähtud ekspordiarendamise ja ettevõtlasteadlikkuse tegevussuundade all. Nimetatud tegevuste tegelik maht tegevussuundade sees ja kogu eelarves on väiksem kui 50% kogu toetuskeemi eelarvest ning seega ei lähe toetuskeem vastuollu Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi tüüpi tegevuste ja kulude tingimustega. EAS peab ESF tüüpi kulude üle arvestust ning jälgib et need toetuskeemi lõppedes ei oleks ületanud toetuskeemis lubatud mahtu. Rakendusasutus peab ESF tüüpi kulude üle arvestust prioriteetse suuna „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ tasandil ning jälgib, et ESF tüüpi kulude maht ei ületaks 10% prioriteetse suuna Euroopa Liidu osalusest.

6.6. Tegevuste eelarve

6.6.1. Toetuskeemi kogueelarve on 53 508 929 eurot. Toetuskeemi alusel toetatavaid tegevusi rahastatakse järgmiselt:

Eelarve jaotus 2015-2023	Euroopa Liidu osalus (b)	Euroopa Liidu osalus (%)	Avaliku sektori osalus (a)	Erasek-tori osalus	KOKKU (c)=(a)+(b)
Nõustamine MAKide kaudu	€ 10 900 000	70%	€ 4 671 429	€ 0	€ 15 571 429
Ekspordi arendamise tegevused	€ 19 500 000	100%	€ 0	€ 0	€ 19 500 000
Ettevõtlasteadlikkus, sh ettevõtlikkusprojektide konkurss	€ 18 437 500	100%	€ 0	€ 0	€ 18 437 500
Kokku 2015 - 2023	€ 48 837 500	91,269815 %	€ 4 671 429	€ 0	€ 53 508 929

6.6.2 Tegevuste rahastamine toimub Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest Euroopa Regionaalarengu fondi kaudu.

6.6.3. Eelarve aastate lõikes lepitakse kokku Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning EASi vahel igal aastal sõlmitavas riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingus.

6.7 Elluviija õigused ja kohustused

Elluviijale kohaldatakse käesolevas käskkirjas sätestatud toetuse saaja kohustusi ja õigusi.

6.7.1. Elluviija kohustused:

- 6.7.1.1. viib tegevused ellu korrektselt ning kasutab saadud toetust sihtotstarbeliselt. Kõik toetusest hüvitatavad kulud peavad aitama kaasa eesmärkide saavutamisele, olema tegevustega otseselt seotud ja abikõlblikud;
- 6.7.1.2. vastutab eesmärkide saavutamise eest;
- 6.7.1.3. koostab ja esitab punktis 6.8 nõutud aruandeid, esitab rakendusüksusele ja rakendusasutusele tähtaegselt nõutud informatsiooni;
- 6.7.1.4. tagab kinnitatud eelarvest kinnipidamise;
- 6.7.1.5. võimaldab teostada auditit ja kontrolli vastavalt struktuuritoetuse seadusele;
- 6.7.1.6. annab audiitori ja kontrolli teostava isiku kasutusse kõik tegevuste elluviimisega seotud andmed ja dokumendid struktuuritoetuse seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras;
- 6.7.1.7. osutab auditi ja kontrolli kiireks läbiviimiseks igakülgset abi
- 6.7.1.8. tagab tegevuste elluviimiseks vajalike hangete läbiviimisel riigihangete seaduses kehtestatud nõuete järgimise;
- 6.7.1.9. näitab toetuse kasutamisel, et tegemist on struktuuritoetusega, kasutades selleks nõutud sümboolikat;
- 6.7.1.10. säilitab toetuse kasutamise ja tegevuste teostamisega seonduvat dokumentatsiooni vastavalt õigusaktides sätestatule;
- 6.7.1.11. täidab teisi struktuuritoetuse seaduses, selle alusel kehtestatud õigusaktides ning käesolevas käskkirjas sätestatud kohustusi.

6.7.2. Elluviija õigused:

- 6.7.2.1. teha rakendusasutusele ettepanekuid rakendusskeemi ja eelarvejaotuse muutmiseks;
- 6.7.2.2. vajadusel kaasata eksperte või moodustada hindamiskomisjone.

6.8. Aruannete esitamine

6.8.1. Elluviija esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta vahearuande vähemalt kord aastas aruandeperioodi lõpu seisuga rakendusüksuse poolt määratud tähtajaks. Rakendusüksuse võib nõuda vahearuannete esitamist tihedamini.

6.8.2. Lõpparuanne esitatakse rakendusüksusele koos viimase maksetaotlusega.

6.8.3. Vahe- ja lõpparuande kinnitab rakendusüksus.

6.8.4. Elluviija esitab vastavalt toetusskeemis kokkulepitule aruandeid rakendusüksusele ja teadmiseks rakendusasutusele punktis 6.6.1 sätestatud eelarve jaotuse kaupa.

6.8.5. Projekti vahe- ja lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

- 6.8.5.1. projekti aruandlusperiood (kumulatiivne);
- 6.8.5.2. andmed projekti edenemise kohta (teostatud tööd ja tegevused, tulemuste ja indikaatorite saavutustaseme seis jmt);
- 6.8.5.3. elluviija hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 6.8.5.4. elluviija kinnitus andmete õigsuse kohta ja allkiri.

6.9. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

6.9.1. Tegevuse elluviimiseks antav toetus on vähese tähtsusega abi (edaspidi VTA) kasusaajale Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) mõistes ning sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

6.9.2. Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 kohaselt kasusaajale antud VTA koos toetuskeemist antava toetusega ja teiste, punktis 6.9.4. nimetatuna, Euroopa Komisjoni määruste kohaselt antud VTAGA ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul ületada 200 000 eurot.

6.9.3. Maanteetranspordi valdkonnas rendi või tasu eest kaupu vedavate ettevõtjate puhul ei tohi ettevõtjale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul maanteevedudeks antud VTA ületada koos käesoleva toetuskeemi raames antava toetusega 100 000 eurot.

6.9.4. Juhul kui ettevõtja on saanud VTAd Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) alusel, ei tohi talle nimetatud määruse ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 kohaselt jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antava VTA kogusumma koos käesoleva toetuskeemi raames antava toetusega ületada 500 000 eurot.

6.9.5. Rakendusüksus kontrollib kasusaajate vastavust Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 nõuetele enne toetuse andmist vastavalt kehtestatud korrale ning elluviija on kohustatud teavitama kasusaajat, kui antav abi on VTA.

6.9.6. Abi andja peab abi andmist käsitlevaid andmeid säilitama 10 aastat alates kava alusel viimase abi andmise päevast.

6.9.7. Toetuskeemist ei anta toetust Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 289–302) artiklis 3 ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõikes 1 toodud tingimustel välistatud valdkondades tegutsevatele ettevõtjatele.

6.9.8. Lisaks ei kohaldata toetuskeemi hasartmänguvaldkonnas tegutsevatele ettevõtjatele.

6.9.9. ERF määruse 1301/2013 artikkel 3 lõige 3 punkt d alusel ei toetata raskustes olevaid ettevõtjaid, mis on sellisena määratletud Euroopa Liidu riigiabi eeskirjades.

6.10. Toetuse maksmise tingimused ja kord

6.10.1. Toetuse maksete tegemisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse §-dest 28 ja 29, ühendmääruse §-dest 13–20 ning käesolevas käskkirjas sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.

6.10.2. Elluviija esitab maksetaotluse struktuuritoetuse registri kaudu või registri väliselt rakendusüksuse poolt väljatöötatud vormil.

6.10.3. Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 punkt 1 alusel.

6.10.4. Välisabi sildfinantseerimist kulude eest maksmiseks kasutatakse vastavalt rahandusministri 10. septembri 2014. a määruses nr 30 „Kassalise teenindamise eeskiri“ sätestatule. Sel juhul esitab elluviija maksetaotluse tekkinud ja makstud riigihanke piirmääraga võrdse või seda ületava maksumuse korral abikõlblike kulude kohta korra kuus ja muudel juhtudel vähemalt kord kvartalis.

6.10.5. Maksetaotluse menetlemine toimub vastavalt rakendusüksuse juhtumis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse alusel välja töötatud protseduuridele.

7. TOETUSE TAGASINÕUDMINE

7.1. Finantskorrektsioone teeb rakendusüksus vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47.

7.2. Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49.

8. TOETUSSKEEMI MUUTMINE

8.1. Rakendusasutusel on õigus muuta toetuse andmise tingimusi elluviija taotluse alusel või enda algatusel.

8.2. Rakendusüksusel on õigus algatada toetuse andmise tingimuste muutmise.

8.3. Toetuse andmise tingimuste muutmiseks vormistatakse käskkirja muudatus ja vajadusel muudetakse halduslepingut.

(allkirjastatud digitaalselt)

Anne Sulling

väliskaubandus- ja ettevõtlusminister